

WELKOMSTGROET

AAN

Dr. MAURITS SNELLEN

en zijne Tochtgenooten. ¹

Een vol jaar is verloopen sedert wij U, edele en wakkere mannen, die den roem van Nederlandsche wetenschap en van Nederlandschen heldenmoed zoo waardiglijk zoudt handhaven, uit het oog hadden verloren. Gij waart voor ons als verdwenen in den nacht en de nevelen der barre ijszee, die U in hare onverbreekbare boeien had opgesloten en belet den u toegewezen post in het belegeringscorps der geheimzinnige poolstreek in te nemen. ²Eene liefhebbende echtgenoot en hare kinderen, uwe talrijke vrienden en verdere betrekkingen, allen die vermeerdering van kennis, uitbreiding van het gebied der wetenschap op prijs stellen en hen bewonderen, die daartoe trachten mede te werken, zelfs op gevaar af van daarbij hun leven te verliezen, staarden vele maanden lang angstig naar de kleine plek op de wereldkaart, op omstreeks 70° tot 71° N. Br., vanwaar de laatste berichten van U tot ons gekomen waren.

Wat mag er van de Varna met hare passagiers en bemanning ge-

¹ Hunne namen zijn: Luit. ter zee L. A. H. LAMIE, belast met de practische leiding, de astronomische observaties enz., Dr. H. J. KREMER, arts, de doctorandi J. MAR. RUIJS, zoöloog en H. EKAMA, physicus. Deze heeren vormden, met Dr. M. SNELLEN als chef, de wetenschappelijke staf der expeditie. Voorts namen daaraan deel: SVEND PEDERSEN, timmerman en visscher, A. A. D. VAN DOLDER, machinist, tevens adsistent van den dokter, J. DE BRUIN, kok, C. M. BEUTLER, stuurman en adsistent van den heer LAMIE, J. W. STAPPER, stoker en matroos. — Kapitein der Varna was de heer KNUDSEN.

² Verg. Jaargang 1881, bl. 349 en 1882, bl. 85.

worden zijn? Ziedaar de vraag, die duizenden in den lande zichzelven en anderen schier dagelijks deden, zonder er een antwoord op te ontvangen. De aanvankelijk nog gekoesterde hoop dat het U gelukt zoude zijn de boeien der Karazee te verbreken, bleek weldra ijdel te zijn. De lange nacht der poolstreek was eerlang aangebroken. Men wist nu met zekerheid dat in den eerstvolgenden tijd de hoop op tijding van U moest worden opgegeven. Die zekerheid leidde tot berusting in het onvermijdelijke, tot geduld en hield lang den moed staande van hen en van haar die dierbare betrekkingen aan boord der in het ijs opgesloten Varna hadden. Zoo gingen de winter, de lente en eindelijk ook een groot gedeelte van den zomer voorbij. Geduld en hoop, onze wachtwoorden tot dusver, begonnen toen echter hunnen bedarenden invloed allengs te verliezen; het jaargetijde, waarin ook in de noordelijke ijszee de zon haar kracht doet gevoelen en de ijsbanden die haar beknellen althans gedeeltelijk slaakt, was aangebroken, maar daarmede tevens de tijd zoowel van het grootste gevaar als van het mogelijk welslagen van pogingen tot uitredding. Weldra verhieven zich dan ook van alle zijden stemmen die tot spoed aanmaanden, die meenden dat het hoog tijd was tot uitvoering over te gaan der reeds met vooruitziende zorg door den ontwerper der expeditie, professor BUYS BALLOT, en zijnen wakkeren adjudant, den luitenant VOLCK, vooraf beraamde maatregelen. Onze natie, nogmaals opgeroepen tot het geven van bijdragen tot dat doel, liet zich niet onbetuigd, en toen de groote som, die vereischt werd, niet spoedig genoeg bijeen was, verklaarde de groothartige BUYS BALLOT dat hij zich persoonlijk aansprakelijk stelde voor eene schuld, die trouwens een eereschuld onzer natie is. Zoo alleen konden de premiën voor het vinden en redden der Varna worden uitgelooft, de uitrusting van schepen die tot dadelijke hulp bestemd waren en hunne verzekeringskosten worden betaald. En ziet, toen alle maatregelen genomen en grootendeels tot uitvoering gekomen waren, verrast ons de heugelijke tijding dat Gij, over wier mogelijk lot wij ons zoo angstig bekommerden, wier uitredding zoovele monden en pennen had in beweging gebracht, behouden in Europa waart teruggekomen (30 Augustus)! Die tijding doorvloog weldra het geheele land, en elk die haar hoorde, had een gevoel van verlichting, alsof hij persoonlijk aan een groot gevaar ontkomen was.

En nu zijt Gij ook in het vaderland teruggekeerd! Onze driekleur wappert U van alle zijden tegen en verkondigt de algemeene belang-

stelling. Een hartelijk Welkom, hetzij bij monde of in gedachte, klinkt U uit alle oorden te gemoet. Geheel Nederland begroet U als zijn telgen, die hun vaderland tot eere strekken, en wenscht U geluk met de welvolbrachte poging om U van de zware U opgedragen taak te kwijten, al moest die poging dan ook voor een groot deel afstuiten op de ongunst van omstandigheden, die niet onder uwe macht stonden. Toch hebt Gij, in weerwil van het herhaaldelijk dreigend gevaar dat het schip, waarop gij U bevondt, te pletter zoude worden gestooten door het ijs dat het van alle zijden beknelde, zoolang het eenigszins mogelijk was de wetenschappelijke waarnemingen die het hoofddoel van uw reis waren voorgezet, deels aan boord, deels in een op het ijs opgericht gebouw, zelfs bij eene temperatuur die tot verre beneden het vriespunt des kwikzilvers daalde (-47° , 2 C. of 84° , 9 F.) Doch nog vóór het einde des jaars (24 Dec.) waart Gij genoodzaakt de reeds zwaar beschadigde Varna te verlaten, om op de herbergzame Dymphna over te gaan, waar Gij door den gastvrijen bevelhebber ¹ als broeders werd ontvangen. Daar hebt gij het grootste deel van den langen poolnacht doorgebracht. Nog maanden lang werd de Varna, omgeven en gesteund door de balken, die voor het door U te bewonen huis bestemd waren, door het ijs gedragen, doch toen eindelijk (24 Julij) de zon reeds haar hoogste punt bereikt had en het omringende en steunende ijs meer en meer wegsmolt, zonk het eenmaal zoo statige, zoo sterke schip weg in de diepte. Dat moet een droevig en treffend oogenblik zijn geweest. Dit schip had Nederlands vlag gedragen. Het had U gedurende eenige maanden tot tijdelijke woonplaats verstrekt. Daar hadt Gij u nog omringd gezien van veel dat aan het vaderland herinnerde. Op zijn dek hadt Gij bij uw vertrek uit Nederland uwe vrienden en betrekkingen, die U uitgeleide deden, het laatst de hand gedrukt. En nu sloegen golven en ijsschotsen over dit dek heen, totdat er ook zelfs van de hoogste uitstekende masten niets meer te zien was. Het moet U geweest zijn alsof met dat schip een gedeelte van Nederland zelf wegzonk.

Toch verloort Gij den moed niet. Maar het lot, dat uw schip had getroffen, was voor U het sein dat de korte tijd was aangebroken, waarin eene poging om met booten en sleden den vasten wal te bereiken, met hoop op goed gevolg kon worden beproefd. Toen volgde een tijd, drie weken lang (1 Aug. tot 20 Aug.), gedurende welken Uw

¹ De Deensche zecofficier HOVGAARD.

moed en volharding op de zwaarste proef werden gesteld. Het heldhaftig voorbeeld, eenige jaren vroeger door WEYPRECHT en PAYER gegeven, toen zij hun schip op de kust van Frans-Jozefland moesten achterlaten, volgende, vertrouwdet Gij u toe aan het bedriegelijk element, dat noch vast noch vloeibaar mocht heeten. Grootere en kleinere ijsvelden, met op en over elkander gekruide ijsschotsen, afgewisseld met plekken van open water, ziedaar de baan die voor U lag en die afgelegd moest worden in open booten, gesleept over het hobbelige, zich op vele punten tot grootere en kleinere heuvels verheffende ijs, en dan weder neerploffende door de plaatselijk zwakke ijskorst heen in het zich daaronder bevindende water. Zoo, van schol tot schol voortgaande, maar niet zelden met den stroom weder evenveel achterwaarts gedreven, bereiktet Gij na dagen van de grootste inspanning, gedurende welke uw leven meermalen moet hebben in gevaar verkeerd, het eiland Vaigatz (20 Augustus), en Gij hadt het geluk dat uwe aanwezigheid aldaar reeds spoedig ontdekt werd door de bemanningen der Obj, Norden-skjöld en Louize, die trouwens reeds voorbereid waren op de mogelijkheid van U te zullen ontmoeten en tot uwe redding te kunnen bijdragen.

Op hetzelfde oogenblik toen hier te lande de bezorgdheid om U haar toppunt had bereikt, toen men angstig, ja zenuwachtig beraadslaagde over de beste middelen tot toezending van redding, waart Gij reeds gered en voerde U het reddende schip huiswaarts.

Nog kennen wij weinig meer dan de boven herdachte hoofdgebeurtenissen van Uw reis. De verbeelding, geholpen door hetgeen wij weten aangaande het verblijf van anderen in die onherbergzame streken, moet de leemten aanvullen. Maar wij verwachten meer van U. Een uitvoerig reisverhaal moge eerlang onze in hooge mate opgewekte en belangstellende nieuws- en weetgierigheid bevredigen. De tweede overwintering van Nederlanders in de poolstreek, drie eeuwen na de altijd gedenkwaardige overwintering van HEEMSKERK, WILLEM BARENTZ en hunne tdehtgenooten op Nova Zembla, zal de stof voor een boek leveren, waarop wij allen en zelfs nog het verre nageslacht met trots zullen wijzen als een blijk dat het tegenwoordig levende geslacht nog mannen telt, die door hun moed en volharding getoond hebben de evenknieën hunner heldhaftige voorgangers te zijn.